

Protokół

z XVI posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów II kadencji

dnia 29.06.2022 r.

we Wrocławiu

Porządek posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów

1. Przyjęcie protokołu posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów z dnia 27.05.2022 r.
2. Przyjęcie programu bieżącego posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów.
3. Prezentacja wyników badań dotyczących funkcjonowania rad seniorów w Polsce - referuje dr Emilia Lewicka-Kalka.
4. Relacja z Ogólnopolskiej Srebrnej Konferencji (Goleniów, 31 maja - 1 czerwca 2022) – referują prof. Adam A. Zych i dr Emilia Lewicka-Kalka.
5. Program Dni Seniora 2022 – referuję Robert Pawliszko.
6. Sprawy różne.
7. Dyskusja nad artykułem „Czy seniorzy oczekują czegoś od Wrocławskiej Rady Seniorów?” Zamieszczonym na blogu 60+ Wirtualna Kultura.

Zebranie otworzył Przewodniczący WRS J. Lesicki. Sekretarz WRS przekazał że jest kworum umożliwiające prowadzenie posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów. Obecnych było 8 członków z 14 osobowego składu (lista obecności zał.1 do niniejszego protokołu).

Gośćmi zaproszonymi na Posiedzenie Rady byli przedstawiciele środowisk senioralnych „Królowa i Król” Dni Seniora 2021.

Pan przewodniczący podziękował Państwu za godne i konstruktywne reprezentowanie środowisk senioralnych Wrocławia oraz promocję aktywności społecznej, kulturalnej i zdrowotnej wśród osób starszych.

Ad. 1

Przyjęcie protokołu posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów z dnia 27.05.2022.

Przewodniczący zapytał o ewentualne uwagi których nie było Przewodniczący zarządził głosowanie zatwierdzające omawiany protokół . Za opowiedzieli się wszyscy obecni na zebraniu.

Ad.2

Przewodniczący zarządził głosowanie nad porządkiem obrad. Wszyscy obecni członkowie Rady byli za przyjęciem porządku obrad.

Ad.3

Prezentacja wyników badań dotyczących funkcjonowania rad seniorów w Polsce - referuje dr Emilia Lewicka-Kalka. Prezentacja stanowi zał.2 do niniejszego protokołu. Poszczególni członkowie WRS gratulowali Pani dr Emilii Lewickiej-Kalki bardzo dobrze przygotowanej prezentacji wyników swoich badań. Członkowie WRS dopytywali się także o wiedzę na temat innych badań lub publikacji dotyczącej Rad Seniorów. Pani dr Emilia Lewicka-Kalka zobowiązała się przesłać Sekretarzowi WRS takie zestawienie (zał. nr.3 do niniejszego protokołu). Pani G.Lange zapytała z kolei o możliwość zdiagnozowania funkcjonowania Wrocławskiej Rady Seniorów. Prelegentka stwierdziła że nie ma dostępnych narzędzi badawczych. Dodała jednocześnie że w trakcie przygotowywania rozprawy doktorskiej spotykała się z bardzo pochlebnymi ocenami WRS ze strony Rad Seniorów z Polski. Często też Wrocławska Rada Seniorów stawiana była za wzór do naśladowania.

Ad.4

Relacja z Ogólnopolskiej Srebrnej Konferencji (Goleniów, 31 maja - 1 czerwca 2022) – referują prof. Adam A. Zych i dr Emilia Lewicka-Kalka.

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLCAy4r6ZBeMOb4Zb4757jHz4Btq8undhC> można prześledzić zapis video całej konferencji (wystąpienia poszczególnych ekspertów, jak i panele dyskusyjne).

W bogatym programie konferencji znalazły się m.in. następujące tematy:

Sytuacja osób starszych w Polsce, czyli co wynika z najnowszych badań Głównego Urzędu Statystycznego.

<http://radnysenior.pl/pliki/mm.pdf>

Lokalne polityki senioralne, czyli jak systemowo podejść do rozwiązywania problemów osób starszych.

<http://radnysenior.pl/pliki/sd.pdf>

Program polityki zdrowotnej „Rehabilitacja dla Seniorów Miasta Kołobrzeg na lata 2019-2023”, jako konkretna odpowiedź samorządu lokalnego na wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa.

<http://radnysenior.pl/pliki/ks.pdf>

Znaczenie rad seniorów i Ogólnopolskiego Porozumienia o Współpracy Rad Seniorów /w budowaniu polityki senioralnej w Polsce .

<http://radnysenior.pl/pliki/bs.pdf>

Niechciany temat: Co zrobimy z naszą starością? Tematy tabu czyli: alkoholizm, depresja, lekomania, samobójstwa wśród osób starszych.

<http://radnysenior.pl/pliki/az.pdf>

Innowacje w usługach społecznych na przykładzie projektu “Dobre Wsparcie” Województwa Zachodniopomorskiego, Fundacji Nauka dla Środowiska, Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej oraz Diecezji KołobrzESCO-Kamieńskiej – oferta współpracy dla rad seniorów i lokalnych samorządów.

<http://radnysenior.pl/pliki/pj.pdf>

Kultura dla seniorów – jak w środowisku lokalnym czynić ofertę dostępną, wartościową i atrakcyjną?

Rady seniorów – ustawa i praktyka. Inicjatywa zdrowo-rozszyceniowa seniorów.

Polityka zdrowotna na przykładzie chorób neurologicznych seniorów i rehabilitacja w wieku senioralnym.

<http://radnysenior.pl/pliki/mbo.pdf>

Ad.5

Program Dni Seniora 2022 – referuję Robert Pawliszko.

W kilku zdaniach Pan Pawliszko przedstawił wstępny scenariusz inauguracji Dni Seniora 2022. W tym roku motywem przewodnim marszu kapeluszy jest hasło „Szalone lata 70-te”. Przewidywane są jak co roku konkursy min. „Rodzina to skarb” – czyli największa rodzina z wnukami, „Kapelusze mają dusze” – najpiękniejsze i najoryginalniejsze kapelusze. Organizowany jest także przejazd starych motocykli. Cały czas spływają propozycje Partnerów Centrum związane z wypełnieniem ofertą na Dni Seniora.

Pani G. Lange zapytała dla czego nie zostały zaproszone na spotkanie organizacyjne osoby z Rady Seniorów reprezentujące NGO. Pan Pawliszko obiecał że to sprawdzi i na następnym posiedzeniu WRS udzieli odpowiedzi.

Ad.6

Sprawy różne.

O głos poprosiła p. E. Gorgoń pytając o powód przesunięcia terminu posiedzenia Rady. Odpowiedział Przewodniczący że na prośbę Radnych Rady Miejskiej. Na to odpowiedziała p. G.Lange że Radni i tak nie przychodzą.

Pan Przewodniczący poprosił o rozpowszechnienie w środowiskach senioralnych informacji o konkursie „Przyjaciel seniorów”.

Kolejne posiedzenie zostało zaplanowane na 26 sierpnia br. (piątek), godz. 12.00 siedziba Wrocławskiego Centrum Seniora pl. Dominikański 6.

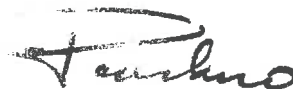
Uzgodniono że będzie to posiedzenie związane z wyborem 5 osób nominowanych do tytułu „Przyjaciół Seniorów”

Na tym posiedzenie Wrocławskiej Rady Seniorów Zakończono.

Protokół podpisano:

Przewodniczący WRS.....

Protokołował Robert Pawliszko

DR EMILIA LEWICKA-KALKA

ANALIZA FUNKCJONOWANIA RAD SENIORÓW W POLSCE

NA PODSTAWIE BADAŃ PRZEPROWADZONYCH NA POTRZEBY
PRZYGOTOWANIA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

NAPISANEJ POD NAUKOWYM KIERUNKIEM
PROF. DRA HAB. ADAMA A. ZYCHA

ZE WSPARCIEM PROMOTORKI POMOCNICZEJ
DR HAB. ALEKSANDRY BŁACHNIO, PROF. UKW

Wrocław, 29 czerwca 2022 r.

PLAN SPOTKANIA

1. Założenia metodologiczne
2. Organizacja badań
3. Podstawowe informacje dotyczące rad seniorów
4. Rady seniorów w działaniu
5. Bariery w funkcjonowaniu rad seniorów
6. Typologia rad seniorów
7. Wnioski i rekomendacje
8. Dane kontaktowe

DR EMILIA LEWICKA-KALKA | ANALIZA FUNKCJONOWANIA RAD SENIORÓW W POLSCE | WROCEŃSKA RADA SENIORÓW | WROCLAW, 29 CZERWCA 2022 R.

ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

1. **Cel badań:**
analiza, w świetle uregulowań prawnych (w latach 2013–2020), funkcjonowania rad seniorów w Polsce, jako źródeł informacji o oczekiwaniach, potrzebach i możliwościach rosnącej w siłę grupy społecznej – osób starszych, a także próba zweryfikowania otwartości i zakresu, w jakim seniorzy podejmują się nowej roli – współtwórców polityki senioralnej, w kontekście lokalnym.
2. **Charakter badań:** eksploracyjny (poznawczy), praktyczny, teoretyczny.
3. **Metody badawcze:** kwerenda źródeł, desk research, metody mieszane (ilościowe i jakościowe).
4. **Narzędzia badawcze:** autorskie kwestionariusze – ankiety oraz wywiadu.

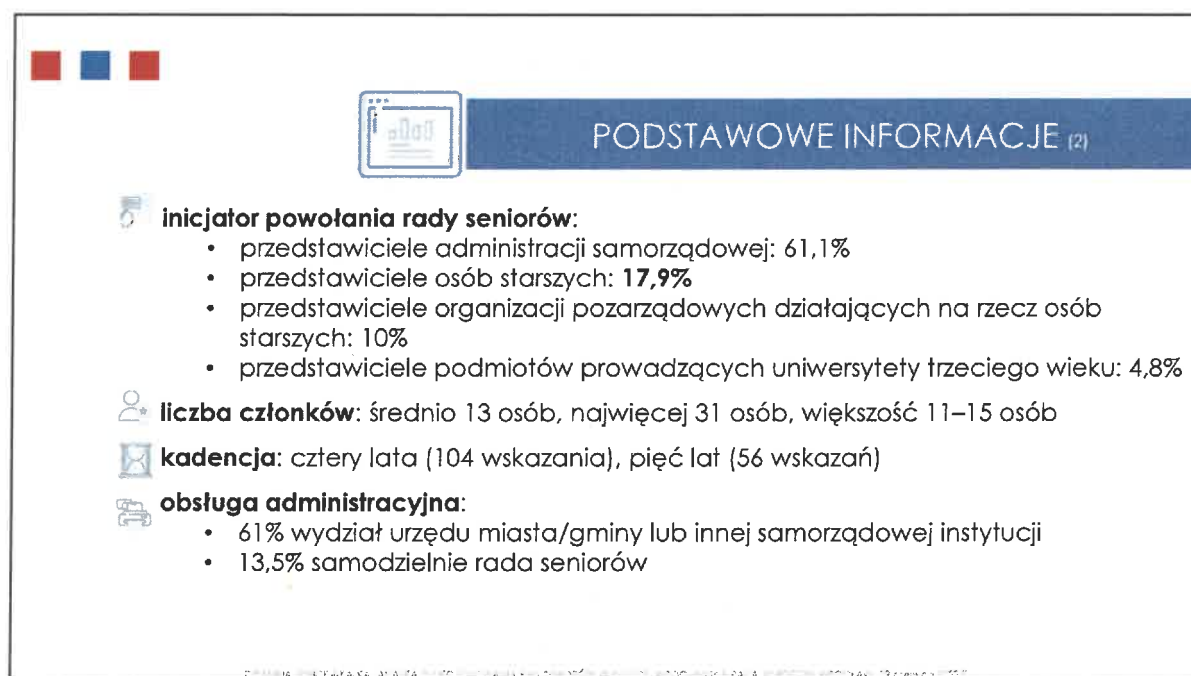
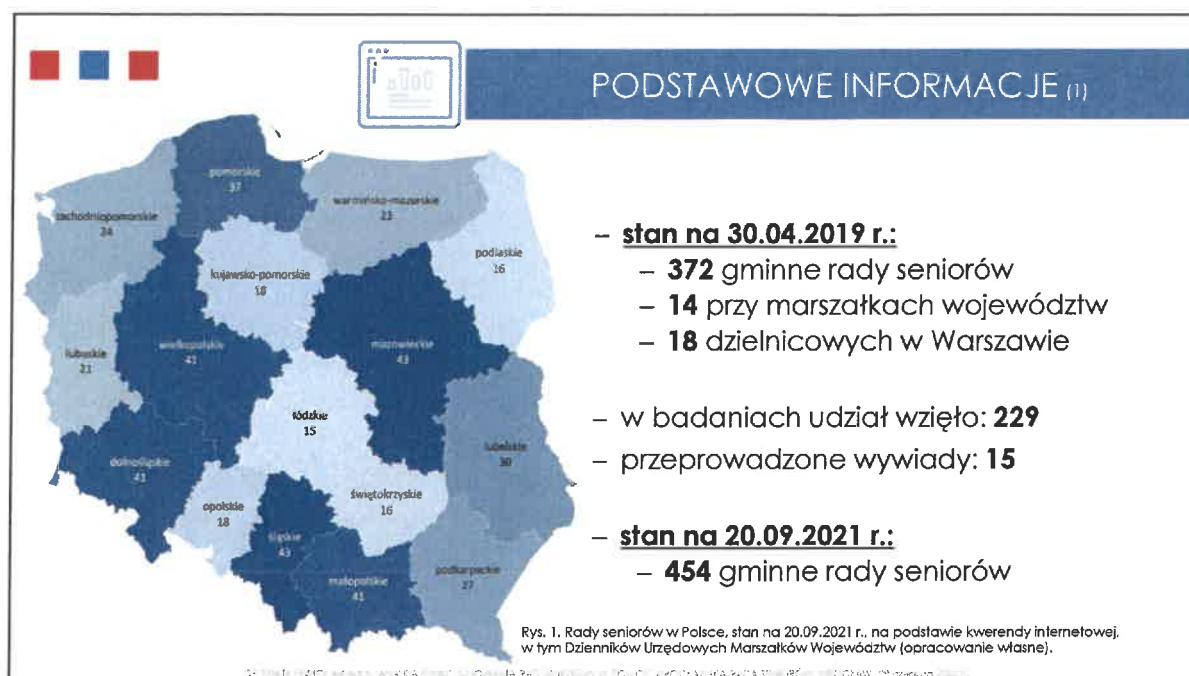
OPROJEKTOWAŁA: KATARZYNA PIETKOWICZ, WYKONAŁA: ANNA PIETKOWICZ, REDAGOWAŁA: ANNA PIETKOWICZ, WYKONAŁA: ANNA PIETKOWICZ, WYKONAŁA: ANNA PIETKOWICZ

ORGANIZACJA BADAŃ

I etap:	kwerenda internetowa Biuletyny Informacji Publicznej, Wojewódzkie Dzienniki Urzędowe strony internetowe gmin, rad seniorów, media społecznościowe budowa bazy danych
II etap:	realizacja badań ilościowych (ankietowych) od 30.04.2019 r. do 31.07.2019 r. metoda ankiety elektronicznej – CAWI wysyłanie zaproszeń, przypomnień, monitorowanie zwrotów
III etap:	realizacja badań jakościowych od 30.05.2019 r. do 14.02.2020 r. wywiady narracyjne, częściowo ustrukturyzowane 15 rozmówców, 25 h nagrań

OPROJEKTOWAŁA: KATARZYNA PIETKOWICZ, WYKONAŁA: ANNA PIETKOWICZ, REDAGOWAŁA: ANNA PIETKOWICZ, WYKONAŁA: ANNA PIETKOWICZ, WYKONAŁA: ANNA PIETKOWICZ

PODSTAWOWE INFORMACJE (3)

użytkowanie lokalu:

- 5,7% samodzielny
- 41% współdzielony
- 52% brak

budżet:

- 78% nie dysponuje
- 18% posiada wyodrębniony budżet
- 3,5% dodatkowe źródło

oczekiwany budżet: miasto na prawach powiatu: 19 700 zł; rada seniorów (ds. osób starszych) na szczeblu województwa: 16 300 zł; gmina miejsko-wiejska: 15 420 zł; gmina wiejska: 12 930 zł; gmina miejska: 12 200 zł; rada seniorów w dzielnicy w Warszawie: 8 250 zł

częstotliwość posiedzeń: raz na kwartał: 38,43%, raz w miesiącu: 29,69%

RADY SENIORÓW W DZIAŁANIU

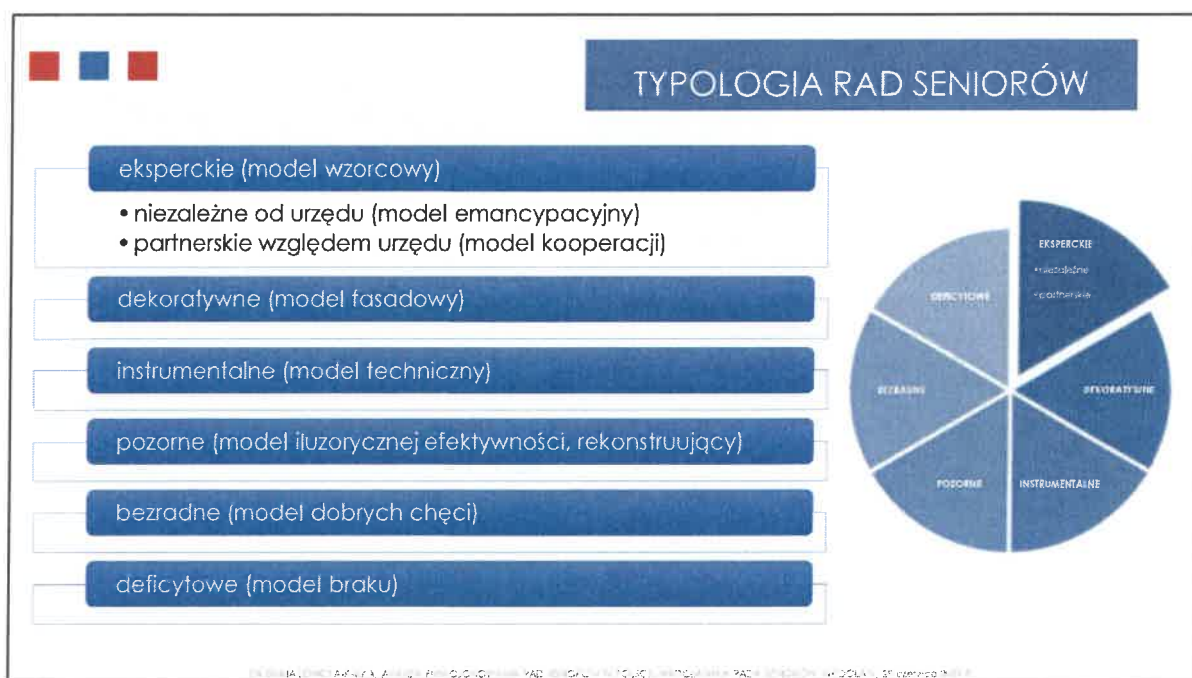
współpraca rad seniorów najlepiej układa się z następującymi podmiotami:

- gmina, przy której rada seniorów funkcjonuje: 61,1%
- dom/centrum kultury: 45,9%
- ośrodek pomocy społecznej i współpracujące z nim instytucje: 45,4%
- uniwersytet trzeciego wieku: 44,5%
- biblioteka: 36,7%

najważniejsze obszary aktywności: aktywizacja seniorów, edukacja osób starszych, integracja międzypokoleniowa, ochrona zdrowia, kultura

inicjatywy i sukcesy: aktywizujące osoby starsze, informacyjne, infrastrukturalne, integrujące, obywatelskie, organizacyjno-administracyjne, dot. współpracy, legislacyjne, mające wpływ na polepszenie jakości życia osób starszych

planowane działania: liczne pomysły na organizację szeroko rozumianej integracji osób starszych (w formie wycieczek, pikników, koncertów, spotkań o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, rozrywkowym itp.)

WNIOSKI I REKOMENDACJE (1)

1. **Od jakich czynników zależy powstawanie i sprawne funkcjonowanie rad seniorów** oraz jakie **bariery i wyzwania utrudniają bądź uniemożliwiają ich działalność**? Czy istnieje **jeden model funkcjonowania rad seniorów w Polsce**, dzięki któremu można zastosować powtarzalny mechanizm powoływania rad seniorów, w gminach, w których jeszcze nie funkcjonują?
2. **W jaki sposób przebiega proces decyzyjny**: od podjęcia decyzji o powołaniu rady seniorów (inicjatywa oddolna czy odgórna), poprzez jej uprawnomocnienie, zorganizowanie struktury, wybory członków, przyjęcie ramowego planu pracy, aż po systematyczną aktywność zgodnie z założeniami realizacji działań?
3. **Jakie role i funkcje spełniają rady seniorów** – czy koncentrują się na działaniach skierowanych wyłącznie do osób starszych, czy są radami do spraw seniorów, otwierając się jednocześnie na innych mieszkańców gminy? W jakich działaniach przejawia się trójprzymiotnikowy (konsultacyjny, doradczy i inicjatywny) charakter rad seniorów?
4. **Czy i w jaki sposób budowane jest partnerstwo rad seniorów** z lokalnym samorządem oraz interesariuszami zewnętrznymi – innymi instytucjami i organizacjami wspierającymi osoby starsze oraz jaki jest charakter tej współpracy?
5. **Czy i w jaki sposób odbywa się wzmocnienie samodzielności, sprawczości i niezależności osób starszych** dzięki radom seniorów? Czy dzięki uczestnictwu w radach seniorów wzrasta poczucie osób starszych rzeczywistego wpływu na sprawy lokalne?
6. **Jakie są motywy członków rad seniorów do podejmowania się społecznej działalności** oraz czy istnieje zbieżność między aktualnym społecznym zaangażowaniem, a doświadczeniami z poprzednich faz życiowych?

20. DOKUMENTY ANALIZY WYKŁADU WYKONANEGO PRZEZ SENIORÓW W WYSTĘPIENIU DO KANCELARII PARLAMENTARNEJ W WARSZAWIE, 20.06.2022 R.

WNIOSKI I REKOMENDACJE (2)

Konieczne są następujące działania:

- **wypracowanie, wdrażanie i ewaluacja standardów powoływania rad seniorów** oraz ich uprawnień, kompetencji i zadań,
- tworzenie i rozwijanie możliwości **wymiany doświadczeń i dobrych praktyk** na poziomach regionalnych i ogólnopolskim,
- powołanie **pełnomocników lub rzeczników (do) spraw osób starszych lub do spraw polityki senioralnej** na każdym szczeblu samorządu,
- **tworzenie i rozwój** centrów informacji senioralnej, centrów usług senioralnych, przestrzeni trzeciego wieku,
- **tworzenie lokalnych diagnoz sytuacji osób starszych**, celem identyfikacji ich problemów, potrzeb i oczekiwań,
- utworzenie centralnej, aktualizowanej dorocznie, **bazy danych rad seniorów**,
- zapewnienia **formalnych możliwości finansowania** działalności rad seniorów.

20. DOKUMENTY ANALIZY WYKŁADU WYKONANEGO PRZEZ SENIORÓW W WYSTĘPIENIU DO KANCELARII PARLAMENTARNEJ W WARSZAWIE, 20.06.2022 R.